

7. ZDRAVILA

7.1. ZDRAVILA, IZDANA NA RECEPT

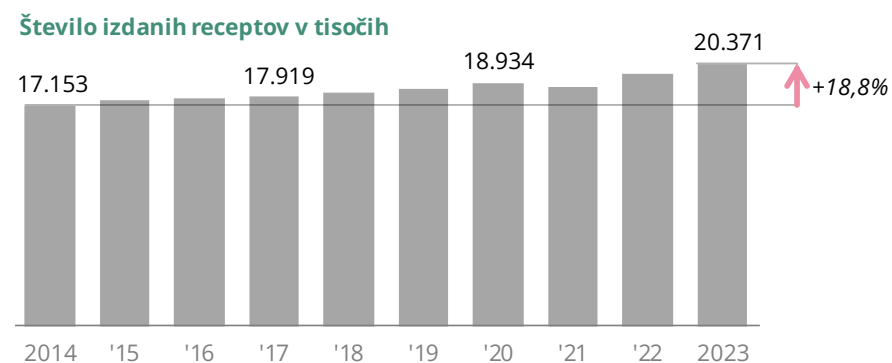
V letu 2023 je bilo izdanih več kot 20 milijonov receptov (indeks 2023/2022: 104) za originalna in generična zdravila ter magistralne pripravke v vrednosti 756 milijonov evrov (indeks 2023/2022: 111). Vsak prebivalec Slovenije je v povprečju prejel 9,6 receptov s predpisanimi zdravili v vrednosti 357 evrov. Izdanih je bilo 97,4 % zelenih receptov ter 2,6 % belih receptov. Največ receptov je bilo predpisanih za zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C), delež je bil 24,5 %, sledijo zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) z 19,4 % deležem ter zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) s 14,7 % deležem. V letu 2023 je bilo povprečje števila izdanih receptov na 1.000 prebivalcev 9.605 receptov. Regionalno so največ receptov (12.173 receptov/1.000 prebivalcev) predpisali v pomurski in najmanj (8.474 receptov/1.000 prebivalcev) v osrednjeslovenski regiji.

Zakon o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju določa pravice do zdravstvenih storitev, med drugim tudi pravice do zdravil na recept. Zbiranje podatkov o izdanih zdravilih, predpisanih na recept poteka skladno z Zakonom o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Zbirka NIJZ 64 - Evidenca porabe zdravil izdanih na recept). Lekarne podatke o izdanih zdravilih pošiljajo Zavodu za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS), od koder zbrane in obdelane pošljejo na Nacionalni Inštitut za javno zdravje (NIJZ).

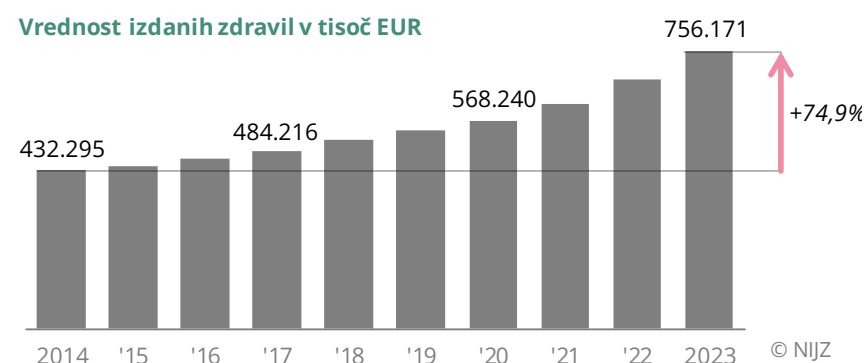
Podatke o porabi zdravil prikazujemo po 14 glavnih skupinah anatomsko-terapevtsko-kemične (WHO ATC/DDD) klasifikacije zdravil, ki je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za razvrščanje zdravil.

V letu 2023 je bilo izdanih 20.370.832 receptov (indeks 104), od tega 20.058.484 za originalna in generična zdravila (indeks 104) ter 312.348 receptov za magistralne pripravke (indeks 96). Med izdanimi recepti za zdravila je bilo 19.844.854 receptov zelenih (97,4 %) ter 525.978 belih (2,6 %).

7.1. Slika 1: Izdani recepti v tisočih in vrednost izdanih zdravil na recept v tisoč EUR, Slovenija, 2014–2023

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

© NIJZ

ZDRAVILA, IZDANA NA RECEPT, 2023

20.370.832

izdanih receptov
v skupni vrednosti

756 milijonov €

37 € / recept

357 € / prebivalca

9,6

IZDANIH RECEPTOV
NA PREBIVALCA

8,3

11,0

VREDNOST NA PREBIVALCA

360 €

353 €

V POVPREČJU JE BILO VSAK DAN IZDANIH

55.810 RECEPTOV

V VREDNOSTI 2.071.701 €

NAJPOGOSTEJŠI IZDANI RECEPTI ZA ZDRAVILA

24,5%

ZA BOLEZNI
SRCA IN OŽILJA

19,4%

Z DELOVANJEM
NA ŽIVČEVJE

14,7%

ZA BOLEZNI PREBAVIL
IN PRESNOVEV 120 javnih in zasebnih lekarniških zavodih je bilo
2.041 ZAPOSLENIH FARMACEVTSKIH DELAVCEV
na primarni ravni

Viri:

Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

Evidenca gibanja zdravstvenih delavcev in mreža zdravstvenih zavodov - RIZDDZ (NIJZ 16).

I. ŠTEVILO IN VREDNOST IZDANIH RECEPTOV

7.1. Tabela 1: Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2023

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Število receptov		SKUPAJ	%
				
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.281.533	1.719.154	3.000.687	14,7
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	564.436	566.881	1.131.317	5,6
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	2.434.463	2.546.364	4.980.827	24,5
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	294.549	373.354	667.903	3,3
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	364.298	491.575	855.873	4,2
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	119.227	433.763	552.990	2,7
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	455.873	661.105	1.116.978	5,5
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	101.684	144.772	246.456	1,2
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	571.656	764.683	1.336.339	6,6
N Zdravila z delovanjem na živčevje	1.506.375	2.451.705	3.958.080	19,4
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	27.715	40.846	68.561	0,3
R Zdravila za bolezni dihal	526.993	615.237	1.142.230	5,6
S Zdravila za bolezni čutil	346.869	493.395	840.264	4,1
V Razna zdravila	85.442	74.537	159.979	0,8
Ostalo	126.195	186.153	312.348	1,5
SKUPAJ	8.807.308	11.563.524	20.370.832	

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

Zdravila vseh ATC skupin, razen skupine V (razna zdravila), so bila pogostejše prepisana ženskam:

- zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) prejema 61,9 % žensk in 38,1 % moških,
- zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) prejema 57,3 % žensk in 42,7 % moških,
- zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) pa prejema 51,1 % žensk in 48,9 % moških.

7. ZDRAVILA

7.1. Tabela 2: Vrednost izdanih zdravil na recept v EUR, po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2023

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Vrednost izdanih zdravil		SKUPAJ	Vrednost receptov na enega prebivalca	Povprečna vrednost enega recepta
					
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	52.198.322	50.105.312	102.303.634	48,2	34,1
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	51.625.605	30.226.462	81.852.067	38,6	72,4
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	51.324.382	45.919.408	97.243.790	45,8	19,5
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	5.973.186	6.816.386	12.789.572	6,0	19,1
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	10.000.942	11.348.539	21.349.481	10,1	24,9
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	5.294.895	7.412.594	12.707.489	6,0	23,0
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	17.472.497	12.635.899	30.108.396	14,2	27,0
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	100.290.338	96.159.709	196.450.047	92,6	797,1
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	14.236.203	21.113.460	35.349.663	16,7	26,5
N Zdravila z delovanjem na živčevje	35.892.349	48.664.662	84.557.011	39,9	21,4
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	420.447	616.534	1.036.981	0,5	15,1
R Zdravila za bolezni dihal	24.117.524	22.776.586	46.894.110	22,1	41,1
S Zdravila za bolezni čutil	5.287.504	8.780.273	14.067.777	6,6	16,7
V Razna zdravila	6.271.990	4.876.399	11.148.389	5,3	69,7
Ostalo	3.628.891	4.683.588	8.312.479	3,9	26,6
SKUPAJ	384.035.075	372.135.811	756.170.886	356,5	37,1

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

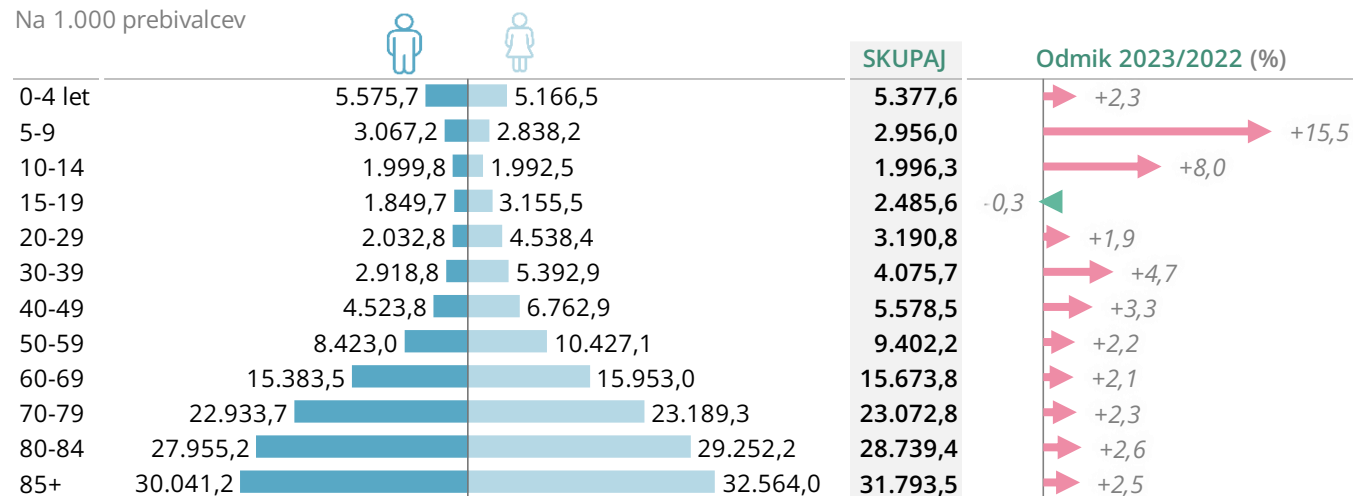
Skupna vrednost izdanih ambulantno predpisanih zdravil v letu 2023 je bila 756 milijonov EUR

Največ je bilo porabljenega za

- zdravila za zdravljenje novotvorb in imunomodulatorje (ATC skupina L) – 196,5 milijonov EUR, sledijo
- zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) – 102,3 milijonov EUR,
- zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) – 97,2 milijonov EUR ter
- zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) – 84,6 milijonov EUR.

7.1. Tabela 3: **Pogostost predpisovanja zdravil**, po spolu in starosti, Slovenija, 2023

Na 1.000 prebivalcev

© NIJZ

Pogostost predpisovanja zdravil prikazujemo v številu receptov/1.000 prebivalcev.

Največje predpisovanje zdravil je bilo pri starejših od 85 let in več. Predpisanih je bilo preko 31 tisoč receptov/1.000 prebivalcev.

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

V letu 2023 je bil opazen **porast** predpisovanja zdravil **v starostnih skupinah do 14. leta:**

- pri otrocih do 4. leta je bilo predpisanih 2,3 % več zdravil,
- v starosti od 5 do 9 let 15,5 % več ter
- v starosti od 10 do 14 let 8,0 % več.

Pogostost predpisovanja zdravil od 15. leta naprej s starostjo narašča.

Opazno poraste po 60. letu, ko je bilo v starostni skupini 60-69 let, predpisano 15.674 receptov na 1.000 prebivalcev, po 70. letu je bilo predpisano 23.073 receptov na 1.000 prebivalcev, po 80. letu pa 28.739 receptov na 1.000 prebivalcev).

V vseh starostnih skupinah so zdravila **pogosteje predpisovali ženskam**, izjema so starostna obdobja **do štirinajstega leta**, ko so bila zdravila pogosteje predpisana **dečkom**.

7. ZDRAVILA

7.1. Tabela 4: Izdani recepti za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC¹⁾ in starostnih skupinah, Slovenija, 2023

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	0-19 let	20-49	50-64	65-80	80+	SKUPAJ
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	88.458	371.726	734.541	1.198.941	606.709	3.000.687
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	14.641	102.504	212.395	491.087	310.430	1.131.317
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	8.765	299.118	1.263.768	2.276.819	1.132.285	4.980.827
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	131.475	186.103	138.054	146.701	65.464	667.903
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	28.661	326.992	156.297	235.021	106.948	855.873
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - razen spolnih hormonov in inzulinov	15.057	123.135	148.626	186.719	79.405	552.990
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	225.650	343.879	221.330	213.941	112.041	1.116.978
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	5.472	59.191	77.805	80.770	23.211	246.456
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	108.644	358.693	386.665	352.254	130.003	1.336.339
N Zdravila z delovanjem na živčevje	217.110	838.415	972.876	1.160.331	768.905	3.958.080
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	24.558	21.538	11.955	8.171	2.323	68.561
R Zdravila za bolezni dihal	196.234	302.176	259.390	279.551	104.671	1.142.230
S Zdravila za bolezni čutil	139.158	157.732	149.724	252.565	140.851	840.264
V Razna zdravila	16.435	14.420	27.563	60.423	41.137	159.979
Ostalo	82.036	49.624	54.649	74.766	51.242	312.348
SKUPAJ	1.302.354	3.555.246	4.815.638	7.018.060	3.675.625	20.370.832

¹⁾ Iz prikaza je izločena skupina nedefinirano.

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

Največ receptov je bilo predpisanih za **zdravila za bolezni srca in ožilja** (ATC skupina C), več kot 4,9 milijona receptov, najpogosteje v starostnih obdobjih:

- od 65 do 80 let,
- od 50 do 64 let in
- 80 let in več.

Druga največja skupina so **zdravila za bolezni živčevja** (ATC skupina N), predpisanih je bilo skoraj 4 milijonov receptov, najpogosteje v starostnih skupinah:

- od 65 do 80 let,
- od 50 do 64 let ter
- od 20 do 49 let.

II. PORABA ZDRAVIL V DEFINIRANIH DNEVNIH ODMERKIH NA 100 PREBIVALCEV NA DAN (DID)

7.1. Tabela 5: Število definiranih dnevnih odmerkov na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2014–2023

DID											%	
Zdravila po skupinah klasifikacije ATC											odmik 2023 / 2022	
A	Zdravila za bolezni prebavil in presnove	188,5	197,9	209,9	221,1	232,5	248,9	280,8	298,9	302,0	312,0	+3,3
B	Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	99,9	103,1	104,4	105,2	106,2	106,3	106,6	108,7	109,8	109,6	-0,1
C	Zdravila za bolezni srca in ožilja	549,8	553,0	556,3	557,2	555,9	558,4	562,5	563,9	574,7	588,4	+2,4
D	Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	38,2	38,9	39,8	39,2	38,3	37,6	34,0	36,0	37,1	38,5	+3,7
G	Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	91,3	74,3	74,1	72,4	72,2	72,7	70,5	70,8	70,2	70,3	+0,2
H	Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	22,4	23,6	24,1	25,5	26,6	27,2	28,4	29,0	29,7	30,1	+1,3
J	Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	12,7	13,2	12,7	12,7	12,9	12,8	10,1	10,0	12,3	13,4	+8,6
L	Zdravila z delovanjem na novotvorbe in imunomodulatorji	11,0	11,3	11,6	12,1	12,7	13,3	13,8	14,3	15,0	15,9	+5,8
M	Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	59,4	62,5	61,5	62,6	65,4	66,9	64,0	66,5	70,7	72,3	+2,2
N	Zdravila z delovanjem na živčevje	142,6	145,4	148,1	149,4	152,0	154,0	154,7	158,9	165,1	169,1	+2,4
P	Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,7	0,7	0,7	0,8	0,9	+22,8
R	Zdravila za bolezni dihal	70,1	72,8	73,9	73,6	75,4	76,5	75,2	75,3	80,0	80,0	+0,0
S	Zdravila za bolezni čutil	15,7	16,2	16,3	16,5	16,9	17,2	17,4	18,5	19,3	19,9	+3,4
V	Razna zdravila	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	+6,4

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

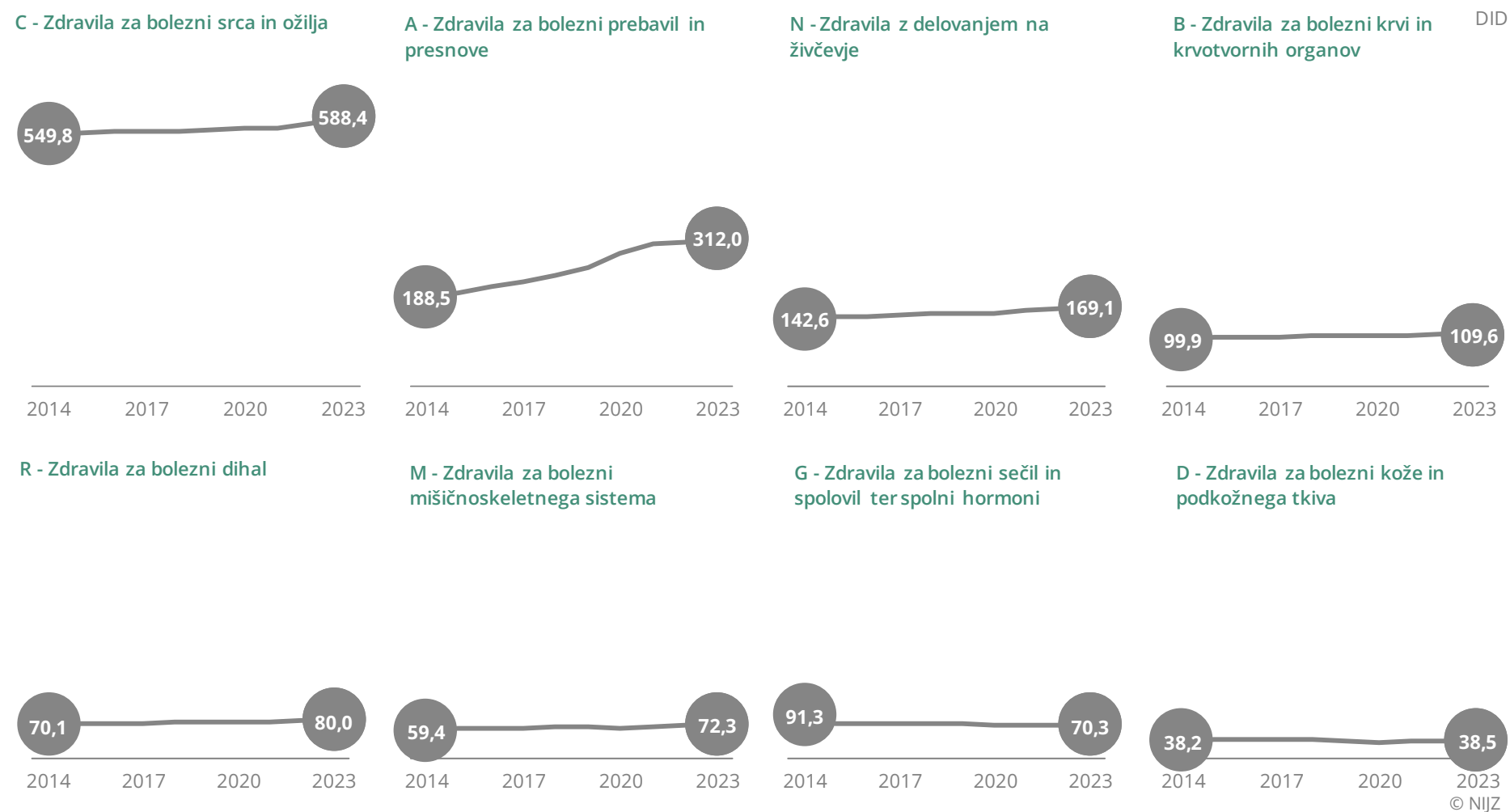
Tudi v letu 2023 je bilo največ predpisanih zdravil za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) s 588 DDD na 1.000 prebivalcev na dan (DID), trend porasta je 2,4 % glede na predhodno leto.

Sledijo zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A) s 312 DID in trendom porasta 3,3 %.

Na tretjem mestu so zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N) z 169 DID in trendom porasta 2,4 %.

Najnižji oziroma negativni trend predpisovanja (-0,1 %) pa v skupini zdravil za bolezni krvi in krvotvornih organov (ATC skupini B).

7. ZDRAVILA

7.1. Slika 2: **Trend porabe v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID)** po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2014–2023

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

Na sliki je grafično prikazan trend porabe nekaterih najpogostejše predpisanih skupin v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID).

REGIONALNE PRIMERJAVE

I. ŠTEVILO IN VREDNOST IZDANIH RECEPTOV

7.1. Tabela 6: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2023

	Število receptov			Na 1.000 prebivalcev		
			SKUPAJ			SKUPAJ
Pomurska	597.900	789.410	1.387.310	10.535,9	13.797,7	12.173,4
Zasavska	267.122	358.958	626.080	9.306,7	12.559,3	10.929,6
Koroška	338.045	430.814	768.859	9.439,4	12.357,7	10.879,0
Posavska	359.479	451.961	811.440	9.322,1	12.080,6	10.680,5
Podravska	1.435.093	1.924.038	3.359.131	8.579,3	11.841,7	10.186,8
Savinjska	1.129.471	1.482.948	2.612.419	8.510,6	11.547,3	10.004,0
Jugovzhodna Slovenija	643.623	796.774	1.440.397	8.550,7	11.045,6	9.771,6
Primorsko-notranjska	231.158	287.158	518.316	8.289,7	11.013,2	9.605,7
SLOVENIJA	8.807.308	11.563.524	20.370.832	8.257,1	10.967,9	9.604,6
Obalno-kraška	471.967	618.544	1.090.511	7.954,7	10.400,1	9.178,8
Gorenjska	827.125	1.077.076	1.904.201	7.859,9	10.347,5	9.096,9
Goriška	474.517	595.871	1.070.388	7.913,5	10.203,6	9.043,4
Osrednjeslovenska	2.031.808	2.749.972	4.781.780	7.278,9	9.643,6	8.473,9

© NIJZ

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

V Sloveniji so v letu 2023 povprečno predpisali 9.605 receptov na 1.000 prebivalcev:

- **največ** v pomurski regiji (12.173 receptov na 1.000 prebivalcev), kar je 27 % nad slovenskim povprečjem; sledili sta zasavska regija z 10.930 recepti in koroška regija z 10.879 recepti na 1.000 prebivalcev;
- **najmanj** v osrednjeslovenski regiji (8.474 receptov na 1.000 prebivalcev) in goriški regiji (9.043 receptov na 1.000 prebivalcev).

Pod slovenskim povprečjem so bile štiri regije (obalno-kraška, gorenjska, goriška, in osrednjeslovenska).

Ženskam so pogostejše predpisovali zdravila iz vseh skupin klasifikacije ATC, razen ATC skupine V (razna zdravila).

7. ZDRAVILA

7.1. Tabela 7: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2023

Na 1.000 prebivalcev

Zdravila po skupinah ATC klasifikacije	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	1.670	1.485	1.576	1.534	1.782	1.554	1.419	1.263	1.304	1.379	1.346	1.348	1.415
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	687	551	542	555	585	576	538	472	525	528	553	515	533
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	3.271	2.393	2.460	2.366	2.763	2.767	2.559	2.044	2.162	2.315	2.385	2.256	2.348
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	383	326	296	339	295	327	319	302	304	317	251	314	315
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni	517	462	436	382	453	402	396	363	380	380	369	428	404
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje - ... ¹⁾	255	218	272	274	287	274	242	264	277	275	286	279	261
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	660	570	640	539	495	604	589	453	490	550	460	542	527
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in ... ²⁾	125	110	120	115	123	116	109	112	115	131	137	126	116
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	784	760	840	667	650	738	624	517	567	641	573	545	630
N Zdravila z delovanjem na živčevje	2.423	2.082	2.318	2.010	2.249	2.114	1.830	1.574	1.698	1.928	1.695	1.679	1.866
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	35	38	32	30	27	43	39	30	31	25	28	28	32
R Zdravila za bolezni dihal	683	585	610	530	601	566	526	489	556	546	447	507	539
S Zdravila za bolezni čutil	427	404	466	392	368	399	368	382	415	389	354	437	396
V Razna zdravila	82	68	84	80	96	56	77	78	83	78	68	59	75
Ostalo	171	136	187	192	155	143	135	131	191	122	91	114	147
SKUPAJ	12.173	10.187	10.879	10.004	10.930	10.680	9.772	8.474	9.097	9.606	9.043	9.179	9.605

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov..²⁾ imunomodulatorje.

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

Kažejo se regionalne razlike v predpisovanju zdravil določenih ATC skupin v posameznih regijah:**za zdravila bolezni srca in ožilja** (ATC skupina C), v povprečju predpisanih 2.348 receptov na 1.000 prebivalcev:

- največ receptov na 1.000 prebivalcev v **pomurski**,
- najmanj v **osrednjeslovenski** regiji.

za zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N), v povprečju predpisanih 1.866 receptov na 1.000 prebivalcev:

- največ receptov na 1.000 prebivalcev v **pomurski**,
- najmanj, v **osrednjeslovenski** regiji.

za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A), v povprečju predpisanih 1.415 receptov na 1.000 prebivalcev:

- največ receptov na 1.000 prebivalcev v **zasavski**,
- najmanj v **osrednjeslovenski** regiji.

7. ZDRAVILA

7.1. Tabela 8: Vrednost zdravil na enega prebivalca v EUR po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2023

Na enega prebivalca v EUR

Zdravila po skupinah klasifikacije ATC	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
A Zdravila za bolezni prebavil in presnove	52,6	47,5	62,1	54,1	71,5	53,0	44,6	41,7	45,8	46,3	51,1	48,8	48,2
B Zdravila za bolezni krvi in krvotvornih organov	54,1	31,1	36,8	44,5	41,1	34,4	36,9	34,8	39,9	47,1	45,6	40,5	38,6
C Zdravila za bolezni srca in ožilja	59,9	43,6	45,9	45,2	52,7	52,8	50,3	42,8	43,9	47,0	46,1	44,1	45,8
D Zdravila za bolezni kože in podkožnega tkiva	7,2	6,8	6,1	6,7	5,9	5,7	5,9	5,6	6,2	5,3	4,7	5,3	6,0
G Zdravila za bolezni sečil in spolovil ter spolni hormoni	12,9	11,0	10,2	9,3	11,3	9,7	9,8	9,3	9,8	9,5	9,3	11,4	10,1
H Hormonska zdravila za sistemsko zdravljenje ... ¹⁾	5,1	5,5	6,5	6,1	7,1	6,2	5,3	6,0	6,9	5,9	6,8	5,5	6,0
J Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij	13,2	15,7	13,2	13,7	11,6	12,8	14,2	15,0	12,4	15,2	11,4	16,4	14,2
L Zdravila z delovanjem na novotvorbe in	100,5	86,4	94,3	94,5	103,2	96,2	82,0	88,5	96,6	95,3	110,7	96,7	92,6
M Zdravila za bolezni mišičnoskeletnega sistema	19,8	13,2	12,4	13,5	10,5	20,0	15,2	19,7	18,4	19,9	14,6	18,7	16,7
N Zdravila z delovanjem na živčevje	49,0	38,6	42,7	41,3	44,1	39,5	39,0	37,5	40,2	41,0	40,8	38,3	39,9
P Antiparazitiki, insekticidi in repelenti	0,5	0,5	0,5	0,4	0,5	0,6	0,5	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5
R Zdravila za bolezni dihal	23,4	22,2	15,6	19,8	16,4	17,7	16,1	22,6	26,0	27,6	29,1	23,7	22,1
S Zdravila za bolezni čutil	6,6	6,4	9,3	6,1	5,8	6,1	6,5	6,7	7,5	5,8	6,0	7,0	6,6
V Razna zdravila	5,4	5,0	5,2	5,3	7,1	4,1	5,2	5,4	5,2	5,5	4,9	5,0	5,3
Ostalo	4,2	3,4	4,8	5,1	3,8	4,2	3,9	3,5	5,4	3,0	2,6	3,1	3,9
SKUPAJ	414,5	337,0	365,7	365,6	392,5	362,9	335,4	339,6	364,6	374,7	384,2	364,9	356,5

¹⁾ razen spolnih hormonov in inzulinov

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

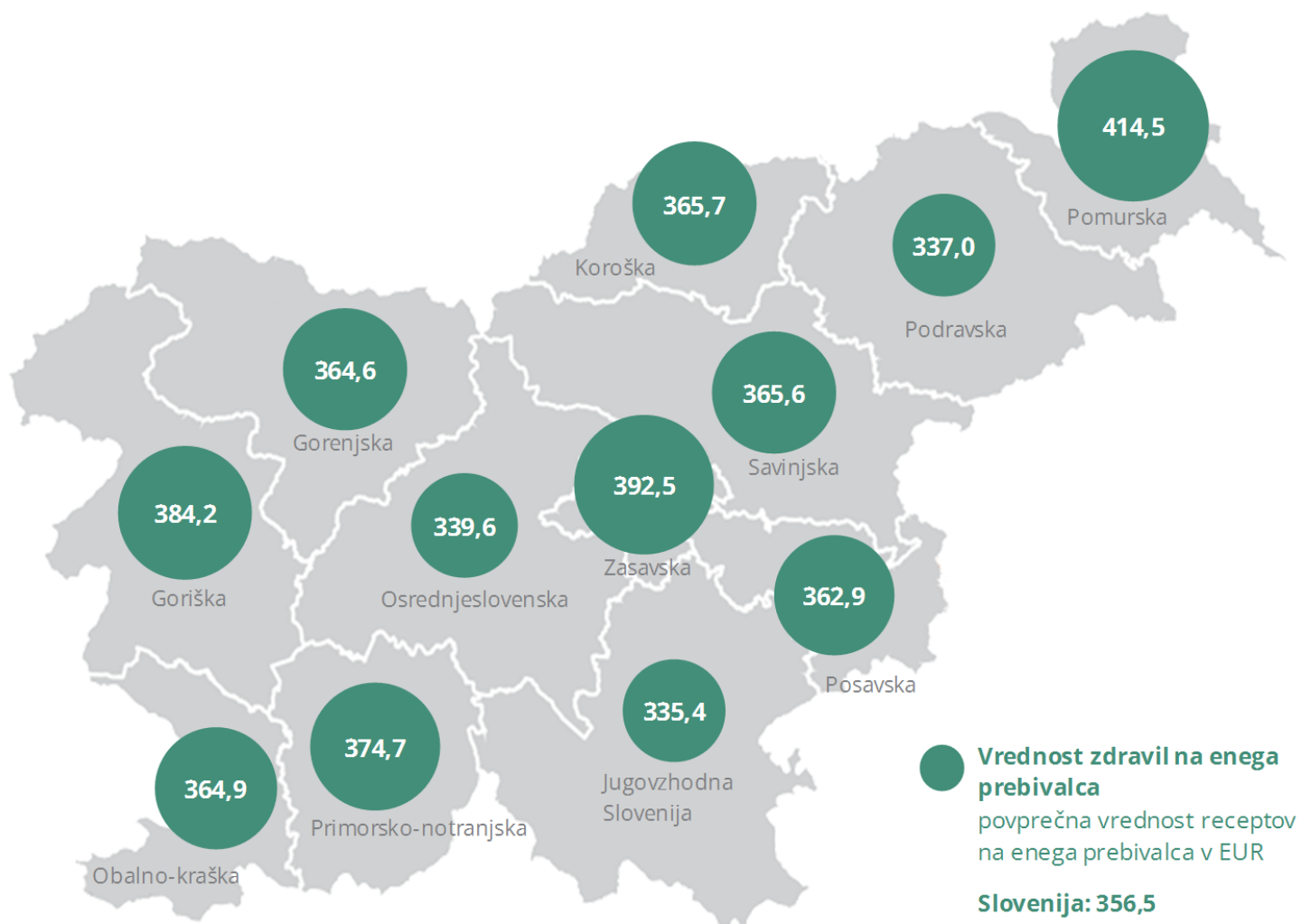
Povprečna vrednost izdanih receptov, na enega prebivalca, je bila 357 EUR.

Obstajajo precejšnje razlike v povprečni vrednosti izdanih receptov, tako po regijah, kot tudi po ATC skupinah.

Najvišja povprečna vrednost izdanih receptov na enega prebivalca je bila v pomurski regiji (415 EUR), sledijo ji zasavska (393 EUR), goriška (384 EUR) ter primorsko-notranjska regija (375 EUR).

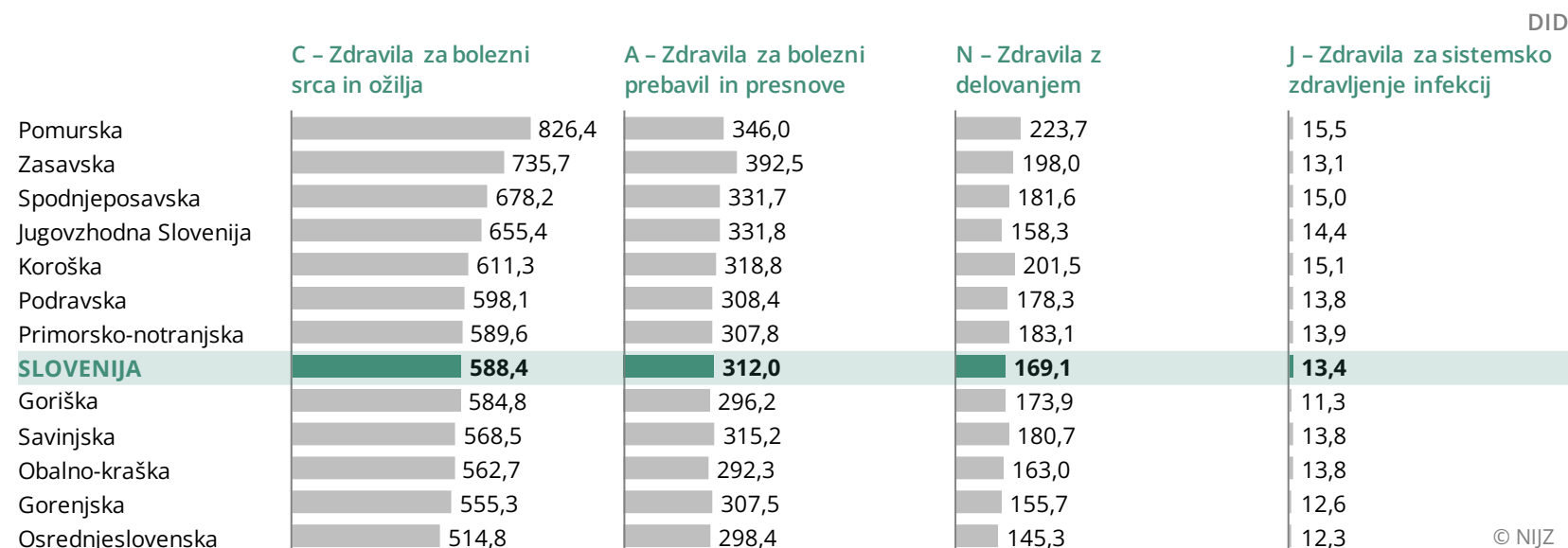
Najnižja povprečna vrednost izdanih receptov na prebivalca je bila v regiji jugovzhodna Slovenija (335 EUR) in v podravski regiji (337 EUR).

7.1. Slika 3: **Vrednost zdravil na enega prebivalca v EUR** po statističnih regijah, Slovenija, 2023

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

II. PORABA ZDRAVIL V DEFINIRANIH DNEVNIH ODMERKIH

7.1. Slika 4: **Definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan (DID)** po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2023

Viri: Evidenca porabe zdravil izdanih na recept (NIJZ 64).

Povprečno je bilo v Sloveniji v letu 2023 predpisanih:

- 588,4 DID zdravil za bolezni srca in ožilja (skupina C),
- 312,0 DID zdravil za bolezni prebavil in presnove (skupina A),
- 169,1 DID zdravil z delovanjem na živčevje (skupina N) ter
- 13,4 DID zdravil za sistemsko zdravljenje infekcij (skupina J).

Zdravila za zdravljenje bolezni srca in ožilja (ATC skupina C) so bila najpogostejše predpisana v pomurski (826,4 DID) in zasavski regiji (735,7 DID), najmanj pa v osrednjeslovenski (514,8 DID) in gorenjski regiji (555,3 DID).

Zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupine A) so bila najpogostejše predpisana v zasavski (392,5 DID) in pomurski (346 DID), najmanj pa v obalno-kraški regiji (292,3 DID).

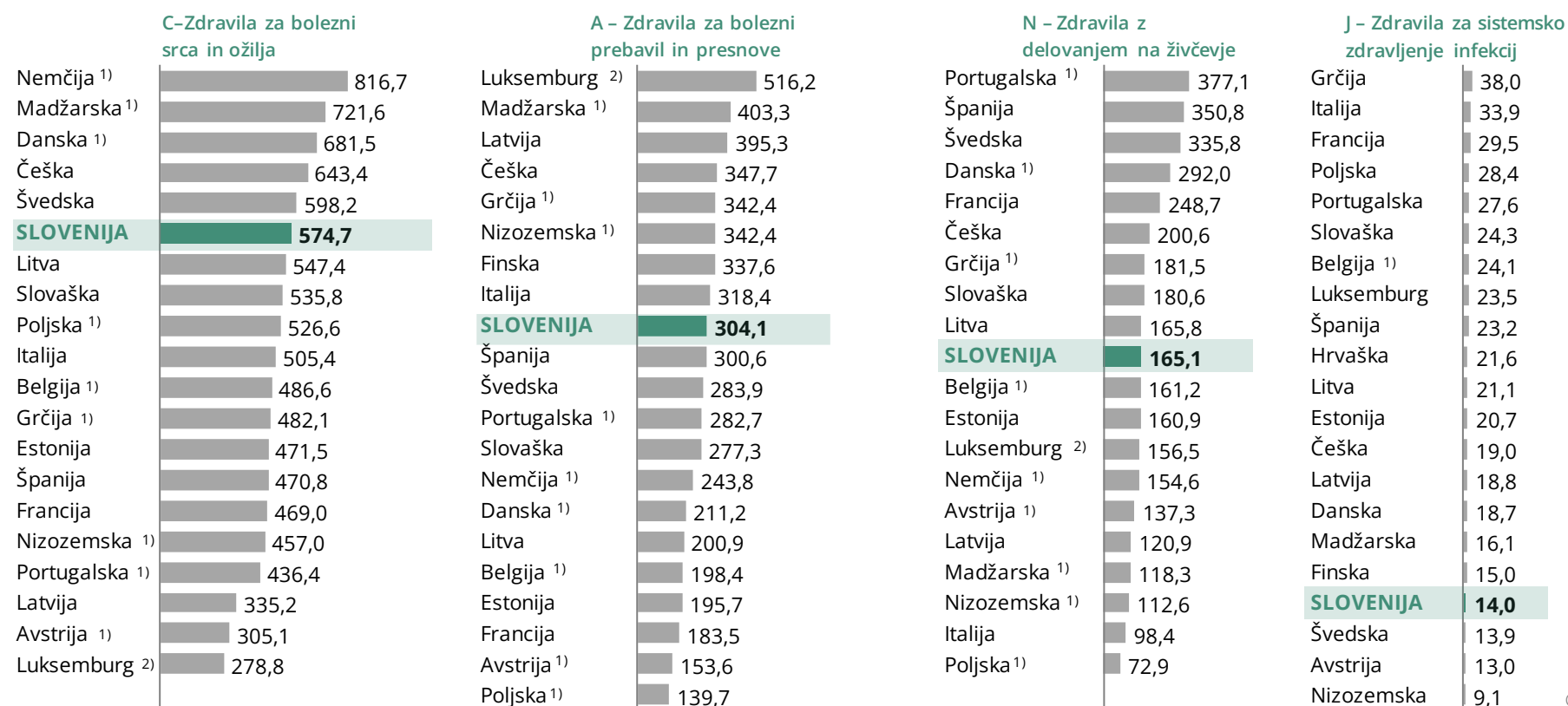
Velike razlike so tudi v pogostnosti predpisovanja v skupini **zdravil z delovanjem na živčevje** (ATC skupina N). Najpogostejše so se zdravila predpisovala v pomurski (223,7 DID) in koroški (201,5 DID), najmanj v osrednjeslovenski regiji (145,3 DID).

Zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (ATC skupina J) so se najpogostejše predpisovala v pomurski (15,5 DID) in koroški (15,1 DID), najmanj pa v goriški regiji (11,3 DID).

MEDNARODNE PRIMERJAVE

7.1. Slika 5: Poraba zdravil v DID po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija in nekatere države EU, 2022

DID

© NIJZ

¹⁾ Odstopanje od definicije.²⁾ Ocena vrednosti in odstopanje od definicije.Viri: OECD.Stat, <http://stats.oecd.org>, 18. 01. 2025.

Poraba zdravil v DID, Slovenija in nekatere evropske države v letu 2022:

- zdravila za bolezni srca in ožilja (ATC skupina C); Slovenija uvrščena na **6. mesto**,
- zdravila za bolezni prebavil in presnove (ATC skupina A); Slovenija uvrščena na **9. mesto**,
- zdravila z delovanjem na živčevje (ATC skupina N); Slovenija uvrščena na **10. mesto**,
- zdravila za sistemsko zdravljenje infekcij (ATC skupina J); Slovenija uvrščena na **18. mesto**.

DEFINICIJE

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil	ATC	Anatomsko-terapevtsko-kemična klasifikacija zdravil je mednarodni, univerzalni klasifikacijski sistem za zdravila. Klasifikacija ATC služi kot orodje v raziskavah o porabi zdravil, pri čemer je osnovni namen tovrstnih raziskav izboljšanje kakovosti uporabe zdravil. Klasifikacijski sistem ATC razvršča zdravila glede na njihovo glavno indikacijo (pri večkomponentnih zdravilih se indikacija nanaša na glavno učinkovino).		The WHO Anatomical Therapeutic Chemical (ATC) classification
Beli recept	Beli Rp	Beli recept je receptni obrazec, ki je namenjen predpisovanju zdravil, katerih stroški se ne krijejo iz OZZ. Institucija v RS, pooblaščenca za izdajo uradno veljavnih belih receptov, je Zdravniška zbornica Slovenije. Veljavnost belega recepta je 30 dni od datuma predpisa.		White prescription form
Celotna vrednost recepta		Celotna vrednost recepta je skupna vrednost zdravil na receptu. Sestavljena je iz deleža cene, ki jo pokrije OZZ, deleža cene, ki jo pokrije prostovoljno dopolnilno zdravstveno zavarovanje (PZZ) oz. pacient, če nima urejenega PZZ, in deleža cene, ki jo doplača pacient v primeru, če je cena zdravila, vključenega v seznam medsebojno zamenljivih zdravil ali seznam terapevtskih skupin zdravil, višja od njegove najvišje priznane vrednosti. Vrednosti zdravil na recept temeljijo na cenah, ki so bile zanje v veljavi na dan izdaje recepta.		Value of prescription

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Definirani dnevni odmerek	DDD	Po definiciji je definirani dnevni odmerek (Defined Daily Dose, DDD) statistična enota, ki jo je Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) opredelila za določitev porabe zdravila. DDD-ji se uporabljajo za standardizirane primerjave porabe različnih zdravil med seboj ali med okolji z različnimi sistemi zdravstvenega varstva. DDD je povprečni vzdrževalni odmerek zdravila, ki ga odrasel bolnik prejme v enem dnevu za zdravljenje glavne indikacije zdravila. Predstavlja teoretično vrednost, s katero poenotimo prikaz porabe zdravil. Dejansko odmerjanje se lahko zelo razlikuje od teoretično določenih vzdrževalnih odmerkov. Odmerjanje je vedno individualno prilagojeno in je odvisno od indikacije, spola, starosti in teže oziroma druge individualne značilnosti posameznika.	Število DDD v posameznem pakiranju zdravila je zmnožek količine zdravilne učinkovine v eni farmacevtski obliki (npr. 20 mg v eni tableti) ter števila farmacevtskih oblik v enem pakiranju (npr. škatla z 28 tabletami). Primer: DDD za rosuvastatin znaša 10 mg. V škatli z 28 20-miligramskimi tabletami je 56 DDD.	Defined daily doses (DDD)
Definirani dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan	DID	Definirani dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan je od SZO priporočen prikaz porabe ambulantno predpisanih zdravil.	Izračuna se na podlagi celoletne porabe zdravil v določeni skupini ATC (v DDD) in števila prebivalcev v določenem letu (na dan 30. 6.). $DID = (1000 * (\text{število DDD}) / (365 * \text{število prebivalcev}))$	Defined daily doses per 1.000 inhabitants per day (DID)
Delež izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah ATC klasifikacije	%	Delež izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah ATC klasifikacije prikazuje odstotni delež posamezne glavne skupine ATC klasifikacije, glede na vse izdane recepte za predpisana zdravila.	Pri preračunih deležev v publikaciji Zdravstveni statistični letopis je upoštevana tudi kategorija ostalo, v kateri so razvrščeni izdani recepti za predpisana zdravila, ki zaradi različnih vzrokov niso umeščeni v ostale glavne skupine ATC klasifikacije.	Proportion of prescriptions for medicines by main groups of ATC classification
Prebivalci Slovenije		Prebivalci Slovenije so osebe s prijavljenim stalnim in/ali začasnim prebivališčem v Sloveniji, ki v Sloveniji prebivajo ali imajo namen prebivati eno leto ali več, in sicer tudi, če so začasno odsotne (tj. če začasno bivajo zunaj RS), a le, če njihova odsotnost traja manj kot eno leto.	Pri preračunih v publikaciji Zdravstveni statistični letopis, je uporabljeno stanje prebivalstva na dan 01.07. (H2). Podrobnejša metodološka pojasnila so objavljena na spletni strani SURS-a: http://www.stat.si/tema_demografsko_prebivalstvo.asp	Population
Zdravila, predpisana na recept		Zdravila, predpisana na recept so tista, ki so na podlagi Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Ur. list 65/00, 47/15, 31/18), zbirke NIJZ 64 Evidenca porabe zdravil izdanih na recept, izdana v lekarnah in zajemajo tako zelene kot bele recepte.	Podrobnejši podatki in metodološka pojasnila so objavljeni v publikacijah o zdravilih na spletni strani NIJZ.	Outpatient prescriptions

7. ZDRAVILA

NAZIV	OKRAJŠAVA	DEFINICIJA	DODATNA POJASNILA	ANGL. IZRAZ
Zeleni recept	Zeleni Rp	Zeleni recept je receptni obrazec, katerega izdajatelj in formalni lastnik je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Na ta obrazec pooblašene osebe (zdravniki, zobozdravniki) predpisujejo zdravila, katerih stroški se delno ali v celoti krijejo iz obveznega zdravstvenega zavarovanja (OZZ). Zeleni recept ima strokovno funkcijo, to je sam predpis zdravila, ter plačilno funkcijo (zaračunavanje zdravila v breme obveznega zdravstvenega zavarovanja). Veljavnost takega recepta je 30 dni od datuma predpisa. Če je predpisano zdravilo antibiotik, je veljavnost tega recepta samo 3 dni od datuma predpisa.		Green prescription form

SEZNAM SLIK

7.1. Slika 1: Izdani recepti v tisočih in vrednost izdanih zdravil na recept v tisoč EUR, Slovenija, 2014–2023	2
7.1. Slika 2: Trend porabe v definiranih dnevni odmerkih na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2014–2023	9
7.1. Slika 3: Vrednost zdravil na enega prebivalca v EUR po statističnih regijah, Slovenija, 2023	13
7.1. Slika 4: Definiran dnevni odmerek na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2023	14
7.1. Slika 5: Poraba zdravil v DID po nekaterih glavnih skupinah klasifikacije ATC , Slovenija in nekatere države EU, 2022.....	15

SEZNAM TABEL

7.1. Tabela 1: Izdani recepti za predpisana zdravila po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2023	4
7.1. Tabela 2: Vrednost izdanih zdravil na recept v EUR , po spolu in glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2023	5
7.1. Tabela 3: Pogostost predpisovanja zdravil , po spolu in starosti, Slovenija, 2023.....	6
7.1. Tabela 4: Izdani recepti za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC¹⁾ in starostnih skupinah, Slovenija, 2023	7
7.1. Tabela 5: Število definiranih dnevni odmerkov na 1.000 prebivalcev na dan (DID) po glavnih skupinah klasifikacije ATC, Slovenija, 2014–2023	8
7.1. Tabela 6: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po spolu in statističnih regijah, Slovenija, 2023	10
7.1. Tabela 7: Število izdanih receptov za predpisana zdravila po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2023	11
7.1. Tabela 8: Vrednost zdravil na enega prebivalca v EUR po glavnih skupinah klasifikacije ATC in statističnih regijah, Slovenija, 2023.....	12